

MỘT SỐ CHÍNH SÁCH ĐỔI MỚI NHÀ NƯỚC CỦA HÀN QUỐC

Hàn Quốc đã phải chịu đựng những khủng hoảng kinh tế ghê gớm vào cuối thập niên 90 của thế kỷ trước. Nhằm phục hồi nền kinh tế đất nước, chính phủ Hàn Quốc giai đoạn đó đã tiến hành nhiều chương trình đổi mới dựa trên cơ sở “Hệ thống quản lý công mới” với trọng tâm là các giá trị kinh tế trong quản lý nhà nước như tính hiệu lực, hiệu quả chi phí, tính cạnh tranh, hệ thống đánh giá үực thi nhiệm vụ...

Trước hết, Chính phủ Hàn Quốc hướng tới một “chính phủ nhỏ” bằng cách giảm bớt phạm vi và số lượng các cơ quan hành chính nhà nước cũng như số lượng công chức, giảm ngân sách chi cho chính quyền các cấp từ trung ương tới địa phương và chuyển giao toàn bộ nhiệm vụ của các tổ chức dịch vụ công sang khu vực tư. Chính phủ Hàn Quốc đưa ra hệ thống lương hàng năm cùng với một hệ thống phân bổ công việc và hàng loạt các chương trình đổi mới, khuyến khích để biến bộ máy công vụ cứng nhắc thành một hệ thống cởi mở và có tính cạnh tranh hơn. Đồng thời, chính phủ cũng thực hiện cải tiến hệ thống phân bổ ngân sách theo kiểu tập trung đầu vào thành hệ thống phân bổ ngân sách tập trung vào nhiệm vụ được thực thi. Chính phủ còn giới thiệu nhiều dự án thiết lập chính phủ điện tử và mở rộng hệ thống chia sẻ thông tin nhằm tạo một nền hành chính trong sạch và cải tiến chất lượng các dịch vụ công. Ngoài ra, chính phủ Hàn Quốc thời điểm đó cũng đã thực hiện tư nhân hóa hàng loạt các tổng công ty nhà nước và các tổ chức do nhà nước tài trợ nhằm hạn chế bớt vai trò,

(*) Vụ Hợp tác quốc tế - Bộ Nội vụ

■ PHẠM THỊ THU HẰNG (*)

quyền lực cũng như gánh nặng của khu vực công và mở rộng chức năng của khu vực tư.

Những chương trình cải cách này đã giành được một số kết quả tích cực, bao gồm việc xây dựng cơ sở cho một chính phủ gọn nhẹ, có hiệu lực, hiệu quả, cạnh tranh, một “chính phủ doanh nghiệp”. Tuy nhiên những chương trình này cũng gặp rất nhiều thách thức mà vẫn đề chính liên quan đến việc xem xét các giá trị về dân chủ, công bằng và giữ sự phát triển cân đối cho mọi mặt, mọi khía cạnh của đời sống kinh tế xã hội.

Rút kinh nghiệm từ những cải cách của thập kỷ 90, chính phủ liên minh đã khởi xướng một chương trình cải cách mới từ năm 2003. Nếu chính phủ của thập kỷ 90 tập trung vào các mục tiêu ngắn hạn nhằm vượt qua khủng hoảng kinh tế thì chính phủ liên minh lại tập trung vào các giá trị cơ bản và các mục tiêu dài hạn.

Những nét chính của cải cách nhà nước mà chính phủ liên minh đang thực hiện là:

Thứ nhất, cải cách nhà nước phải dựa trên sự tham gia của nhân dân và phân quyền. Vai trò và cơ chế làm việc giữa nhà nước và xã hội công dân phải được thay đổi. Quản lý đất nước tốt dựa trên sự tham gia hợp lý của nhà nước và xã hội công dân đối với những vấn đề quốc gia cần phải được coi trọng. Vì vậy, cải cách nhà nước hiện tại tập trung vào việc thúc đẩy sự tham gia của các công chức, các cộng đồng dân cư, các nhóm mục tiêu, toàn bộ nhân dân và bản thân chính phủ trong toàn bộ tiến trình thực hiện. Phân quyền được phát triển như một yếu tố then chốt trong việc giải quyết mối quan hệ giữa trung ương và chính

quyền địa phương các cấp, và cả giữa các cơ quan nhà nước trung ương.

Thứ hai, cải cách hiện tại tập trung vào việc thiết lập một chính phủ có năng lực và đáng tin cậy. Bên cạnh việc giảm thiểu các “chi phí đầu vào”, chính phủ hiện nay chú trọng hơn đến việc đảm bảo “đầu vào có chất lượng”. Vì vậy, việc tăng cường năng lực cho các cơ quan nhà nước cũng như đội ngũ công chức trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

Thứ ba, chính phủ hiện tại rất quan tâm tới các dự án chính phủ điện tử trong toàn bộ công cuộc cải cách với nhận thức rằng một chính phủ điện tử tốt sẽ đem lại những thay đổi to lớn trong cơ cấu tổ chức, phương thức làm việc và cung cấp dịch vụ của khu vực công. Ngoài ra, chính phủ điện tử cũng đóng một vai trò quan trọng trong việc xây dựng một nhà nước trong sạch và có hiệu lực.

Cuối cùng, chính phủ liên minh cũng đang cam kết tiến hành những cải cách mới về “phần mềm” của hệ thống hành chính, ví dụ như đổi mới hệ thống quản lý hành chính, tạo lập văn hoá khu vực công..., trong khi những cải cách trước đây chỉ tập trung vào hệ thống “phần cứng”, ví dụ như tổ chức lại cơ cấu chính phủ.

Viễn cảnh và mục tiêu của đổi mới nhà nước:

Chính phủ liên minh đã thiết lập mục tiêu của cải cách nhà nước là “một chính phủ mạnh-một chính phủ đổi mới”, đồng thời đưa ra phương hướng và mục tiêu của cải cách là nhằm tiến tới một nền hành chính: hiệu lực, phục vụ, phân cấp, trong sạch và có sự tham gia từ bên ngoài.

Nền hành chính có hiệu lực: Việc xây dựng “nền hành chính có hiệu lực” tập trung vào việc thiết lập một hệ thống hành chính theo định hướng công việc. Kết quả là, cơ sở đánh giá sẽ được phát triển, việc thống nhất các hệ thống đánh giá, quản lý thực thi nhiệm vụ với hệ thống khen thưởng được thực hiện, và phương thức làm việc sẽ được cải tiến dựa trên tái thiết định quy trình công việc.

Nền hành chính phục vụ: tập trung vào

việc chuyển đổi hệ thống dịch vụ hành chính “tập trung vào người cung cấp” hiện tại thành hệ thống “hướng tới khách hàng”. Kết quả là, các dịch vụ hành chính sẽ được mở rộng, các “tiêu chuẩn dịch vụ” sẽ được phát triển.

Nền hành chính phân cấp: nhấn mạnh tới vấn đề gia tăng quyền tự chủ và trách nhiệm. Cải cách hiện tại chú trọng tới việc tăng cường quyền tự chủ của mỗi cấp, mỗi cơ quan trong các mối quan hệ làm việc của toàn bộ hệ thống hành chính, đồng thời với việc nhấn mạnh tới trách nhiệm của mỗi cấp, mỗi cơ quan này.

Nền hành chính trong sạch: hướng tới việc mở rộng phạm vi cung cấp thông tin cho công chúng. Phạm vi các thông tin không được công bố do vậy bị thu hẹp, cho phép người dân dễ dàng tiếp cận các thông tin quan trọng của chính phủ.

Nền hành chính tham gia: chú trọng tới hệ thống phối hợp giữa nhà nước và nhân dân. Trong việc thực hiện mục tiêu này, một nghị định về hệ thống đánh giá chính sách đã được xây dựng và ban hành cho phép người dân thực hiện việc này, và các “hội đồng đánh giá công dân” được tổ chức để thường xuyên giám sát quá trình hoạch định và thực thi chính sách.

Để đạt được các mục tiêu trên, 10 chương trình hành động đã được quyết định, bao gồm:

1. Thiết lập hệ thống hành chính hướng vào thực thi nhiệm vụ;
2. Tái thiết định chức năng và tổ chức của chính phủ;
3. Cải tiến hệ thống cung cấp dịch vụ công;
4. Thiết lập hệ thống giải quyết khiếu nại của công dân tập trung vào khách hàng;
5. Nâng cao tính cởi mở trong các cơ quan nhà nước;
6. Cải tiến và xây dựng nền hành chính trong sạch;
7. Tăng cường hợp tác với xã hội dân sự;
8. Hỗ trợ tích cực cho các hoạt động vì lợi ích công;
9. Đáp ứng một cách có hệ thống trước những vấn đề của khu vực công;
10. Phát triển đạo đức công vụ.■